

Kunnskapsbehov for fremtidens kommuneergoterapi

OPPSUMMERING AV WORKSHOP VED FAGKONGRESS STAVANGER 2022

Av Ruca Maass, Cathrine Arntzen, Sissel Horghagen, Tore Bonsaksen, Even Edvardsen, Unni Sveen, Astrid Gramstad, Merete Hustoft & Linda Stigen

Ruca Maass er ergoterapeut og arbeider ved Institutt for Nevromedisin og bevegelsesvitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelige Universitet (NTNU), Trondheim.

Cathrine Arntzen er ergoterapeut og arbeider ved Institutt for helse- og omsorgsfag, Det arktiske Universitet (UiT).

Sissel Horghagen er ergoterapeut og arbeider ved institutt for Nevromedisin og bevegelsesvitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelige Universitet (NTNU), Trondheim.

Tore Bonsaksen er ergoterapeut og arbeider ved Institutt for helse, VID Stavanger.

Even Edvardsen er ergoterapeut og arbeider ved Institutt for helse- og omsorgsfag, Det arktiske Universitet (UiT).

Unni Sveen er ergoterapeut og professor emerita ved Oslo Met og Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering ved Oslo Universitetssykehus.

Astrid Gramstad er ergoterapeut og arbeider ved Institutt for helse- og omsorgsfag, Det arktiske Universitet (UiT).

Merete Hustoft er ergoterapeut og arbeider ved Institutt for helse og funksjon, Høgskolen på Vestlandet.

Linda Stigen er ergoterapeut og arbeider ved Institutt for helsevitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelig Universitet, (NTNU Gjøvik).

Sammendrag

Kommunal ergoterapi gjennomgår store endringer knyttet til fremtidens behov og organisering av kommunale helsetjenester. For å forstå mer av hvordan endringene preger dagens og fremtidens ergoterapi, har det i 2017 blitt initiert et forskningsprosjekt som utforsker kommuneergoterapeuters oppfatninger av egen rolle, yrkesutøvelse og ramme faktorer kvantitativ og kvalitativ. I denne fagar-tikkelen presenteres det en oversikt over innspill om fremtidens ergoterapi som vi samlet under en workshop på fagkongressen i Stavanger 2022. Innspill tyder på at ergoterapeuter er trygge på relevansen av eget fag, men fremhever behov knyttet til å formidle faget i tverrfaglig sammenheng og til beslutningstakere. Helsefremming, forebygging og velferdsteknologi trer frem som sentrale tema fremover; samtidig som deltagere trekker frem behov for kunnskap om betydningen av ramme faktorer for rekruttering og yrkesutøvelse, særlig i små kommuner.

Nøkkelord: Kommuneergoterapi, fremtiden, kunnskapsbehov, kommune, forskning, ergoterapi i endring

Det er ingen interessekonflikter knyttet til denne artikkelen.

Innledning

Samhandlingsreformen og innføring av ergoterapi som lovpålagt tjeneste for kommuner har medført økt interesse for hvordan ergoterapeuter i kommunale stillinger jobber, hvilke roller og ansvarsoppgaver de har, samt hvilke rammebetingelser og faglige utviklingsbehov de beskriver (Stigen, Arntzen, Horghagen, Sveen, Gramstad & Bonsaksen, 2021; Stortingsmelding 47 (2008/2009). Ergoterapeuter i kommunen jobber med å fremme aktivitet og deltakelse på alle nivåer og bidrar inn mot hverdagsrehabilitering, hverdagsmestring, helsefremming og forebygging. Ergoterapeuter inngår ofte i spesialiserte og/eller tverrfaglige team med dedikerte arbeidsområder, men bistår også enkeltmennesker i å fortsette med, gjenoppta og mestre meningsfulle aktiviteter gjennom brukersentrerte tilnærminger (Ergoterapeutene, u.å.).

Samtidig viser både nasjonal og internasjonal forskning at ergoterapeuter opplever utfordringer med å kommunisere og få anerkjennelse for sine faglige bidrag, særlig i tverrfaglige team. Andres forventninger til «hva ergoterapeuten gjør» kan overskygge og definere ergoterapeutens rolle i større grad enn egen fagforståelse (Horghagen, Bonsaksen, Sveen, Dolva & Arntzen, 2020; Stigen et al., 2021). For å sikre at ergoterapeuter får roller og oppgaver som gjør det mulig å bruke den faglige kompetansen til beste for brukere, er det avgjørende at ergoterapeuter får synliggjort sin kompetanse på alle nivåer (Arntzen, Sveen, Hagby, Bonsaksen, Dolva & Horghagen, 2019; Donnelly; Brenchley & Letts, 2013).

KOMMUNEERGOTERAPISTUDIEN

Siden implementeringen av samhandlingsreformen i 2012, og med innføring av ergoterapi som lovpålagt tjeneste i kommuner fra 2020, fikk norske ergoterapeuter en større og mer sentral rolle i kommunale helsetjenester. Hva går denne rollen ut på, og hvilken kompetanse trenger ergoterapeuter for å kunne gjøre en god jobb som kommuneergoterapeuter?

For å finne ut mer om kommuneergoterapi og hvordan den påvirkes av å bli en «skal»-tjeneste i alle kommuner, ble det i 2017 igangsatt et nasjonalt forskningsprosjekt. Hovedmålet med prosjektet er å få bedre innsikt i hva kommuneergoterapeuter gjør, hvordan de opplever sin rolle og sine ansvarsoppgaver, samt hvordan tjenestene er organisert og forankret i strategiske dokumenter. Forskningsprosjektet har et longitudinelt design og består av en gjentakende spørreskjemaundersøkelse og fokusgruppeintervjuer med kommuneergoterapeuter. Forskningsgruppen har publisert en rekke vitenskapelige og faglige artikler med bakgrunn i data som ble samlet inn i 2017. Våren 2022 gikk vi i gang med den andre runden av datainnsamlingen for å følge opp funn og undersøke mulige endringer.

For å sikre at oppfølgingsstudien treffer godt de problemstillinger, dilemmaer og behovene som fagutøverne i praksisfeltet erfarer, gjennomførte vi en workshop på fagkongressen i Stavanger. Hensikten var å samle innspill og refleksjoner som kan hjelpe oss i planlegging og gjennomføring av siste del av Kommuneergoterapistudien. I denne fagartikkelen ønsker vi å presentere innspillene og drøfte hvordan impulser fra workshopen kan brukes i den videre planleggingen og gjennomføringen av oppfølgingsstudien.

I tillegg er det et presserende behov for å tenke nytt om hvilke tjenester kommunen skal tilby, og hvordan disse skal utformes på en måte som sikrer bærekraftige helsetjenester i fremtiden. Ergoterapeuter har et ressursorientert fokus i sin faglige tilnærming, har ulike virkemidler tilgjengelig for å fremme brukerens mål og bidrar til mestring og selvstendighet i hverdagen (Jentoft, Bonsaksen, Horghagen, Fløtten, Wefring, Kjølstad & Hurlen, 2020). Ergoterapeuter er en etterspurt yrkesgruppe som passer godt inn i helsepolitiske mål om å bidra til at brukere kan leve selvstendige og gode liv, og dermed redusere eller utsette behovet for omsorg/pleie (Stortingsmelding 29). Alt i alt er

arbeidsoppgavene for kommunenes helsetjenester både økende og i endring, noe som medfører både muligheter og utfordringer for ergoterapeuter i kommunale stillinger.

LITT MER OM PROSJEKTET

Prosjektgruppa består av representanter fra flere universiteter og alle ergoterapeututdanningene i Norge, og den møtes jevnlig, hovedsakelig digitalt.

Kvantitative data ble samlet inn gjennom et spørreskjema som ble distribuert til ergoterapeuter i kommunale stillinger gjennom Ergoterapeutene i 2017 med en oppfølgende undersøkelse våren 2022. Kvalitative data ble samlet inn i 2017 med mål om å besvare

relevante problemstillinger som kom frem i undersøkelsen(e), og utforske innhold, dilemmaer og utfordringer som kommuneergoterapeutene erfarer knyttet til sin praksis. Fokusgruppeintervju skal også gjennomføres i løpet av 2023.

KOMMUNEERGOTERAPI I 2017

Publikasjonene som er basert på datainnsamlingen i 2017 viser at kommunale ergoterapeuter bruker omtrent halvparten av sin arbeidstid på direkte brukerrettet virksomhet og hjelpemiddelformidling (her antas det en del overlapp). Nesten 90 prosent av alle deltakere oppga at de jobbet med hjelpemidler i en eller annen form (Bonsaksen, Dolva, Horghagen, Sveen, Hagby & Arntzen, 2020). En tredjedel av alle ergoterapeuter var ikke samlokalisert med andre ergoterapeuter (Bonsaksen et al., 2020), og forskning antyder også at nye stillinger (siden 2012) har blitt opprettet hovedsakelig i kommuner der det finnes ergoterapeuter fra før (Maass, Bonsaksen, Gramstad, Sveen, Stigen, Arntzen & Horghagen, 2021). Regionale forskjeller inkluderer blant annet samlokalisering, mulighet til å påvirke tjenestemål og yrkesbakgrunn av ergoterapeutenes nærmeste leder (Gramstad, Stigen, Maass, Sveen, Horghagen, Arntzen & Bonsaksen, 2022).

I den kvalitative oppfølgingen ble ulikheter i arbeidsoppgaver og roller tydelig. Blant annet var det et klart skille mellom hvordan ergoterapeuter ansatt i henholdsvis urbane og mer landlige kommuner oppfattet sin rolle. Mens ergoterapeuter i rurale strøk anså seg selv som «generalister» og «allroundere», beskrev ergoterapeuter i urbane strøk seg selv i

større grad som «spesialister» og opplevde spissing av arbeidsoppgaver (Horghagen et al, 2021).

Ulike roller ble beskrevet som mer eller mindre attraktive: Rollene som «allrounder» og «innovatør» ble beskrevet som attraktive, med stor autonomi og mulighet til å anvende faglig kompetanse; mens det å være «brannslukker» og «hjelpemiddelformidler» ble ansett som mindre attraktivt. Dette fordi det kunne gå på akkord med den faglige integriteten, det snevret inn det kliniske handlingsrommet, eller ergoterapeuten opplevde å styres av å innfri andres forventninger (Arntzen et al., 2019).

Å ha mastergradsutdanning, være involvert i forsknings- eller utviklingsprosjekter og det å ikke jobbe med hjelpemidler var assosiert med mer innflytelse på tjenestemålene i egen virksomhet (Bonsaksen, Sveen, Dolva, Horghagen, Thyness, Hagby & Arntzen 2018). Mens kun 5,5 prosent av deltakerne hadde høyere utdanning utover bachelorgrad, var cirka halvparten av ergoterapeutene involvert i ett eller flere utviklingsprosjekter. Av de som ikke deltok i et slikt prosjekt, uttrykte over 70 prosent ønske om å få mulighet til det (Bonsaksen et al., 2018; Bonsaksen, Dolva, Hagby, Sveen, Horghagen, Thyness & Arntzen, 2019). Blant de største utfordringene som deltakerne trakk frem i undersøkelsen, var å definere den nye rollen i forbindelse med samhandlingsreformen og overgangen til en lovpålagt tjeneste, å drive frem relevant innovasjon og delta i Forsknings- og Utviklings(FoU)virksomhet, og det å tydeliggjøre relevansen av faget og oppnå gode rammebetingelser. Videre beskrev flere ergoterapeuter utfordringer med

faglig autonomi; det å forholde seg til sterke forventninger utenfra om å formidle hjelpemidler (ofte etter «bestilling» fra andre yrkesgrupper) og at mange ergoterapeuter er alene i (små) kommuner, noe som kan svekke den faglige tilknytningen og mulighet for deltakelse i FoU arbeid (Bonsaksen et al., 2018; 2019; Arntzen et al., 2019; Horghagen et al., 2020; Stigen et al., 2021).

GJENNOMFØRING AV WORKSHOP I STAVANGER

Alt i alt har kunnskap fra prosjektet gitt oss interessante innblikk i hvordan kommunal ergoterapi fungerer i dag, hvilke ansvarsområder ergoterapeuter har, hvordan de selv opplever sin arbeidshverdag og hvilke behov og ønsker de har med tanke på å kunne bruke sin fagkunnskap på best mulig måte. Samtidig blir det tydelig at kommunal ergoterapi står overfor en rekke utfordringer, men også muligheter til å være med å definere egne tjenestemål, øke kunnskap om faget og påvirke rammebetingelsene for eget arbeid.

Som forarbeid til planlegging og gjennomføring av oppfølgingsstudien arrangerte vi workshop på fagkongressen i Stavanger høsten 2022. Her ønsket vi å diskutere fire spørsmål med deltakerne:

- 1 Hva skal fremtidens ergoterapeuter være gode på?
- 2 Hvem vil i fremtiden være kommuneergoterapeutens nærmeste samarbeidspartnere?
- 3 Hva trenger vi å utvikle mer kunnskap om/hva bør det forskes på?
- 4 Hvilke egenskaper og/eller ferdigheter trenger kommuneergoterapeuter å ha i fremtiden for å realisere vår visjon?

Workshopen ble gjennomført på

ettermiddagen på fagkongressens andre dag og ble ledet av to av forfatterne. I tillegg deltok fire av prosjektdeltakerne som «vanlige deltakere», og fikk dermed også innblikk i hvordan diskusjonene utspilte seg i gruppene. Alt i alt deltok 16 ergoterapeuter i workshopen. Vi startet med en kort gjennomgang av tidligere resultater og publikasjoner for å sikre et felles utgangspunkt for diskusjonene. De fire spørsmålene som var fokus for diskusjonene ble presentert, og deltakerne ble deretter bedt om å danne grupper på tre til fem personer og diskutere spørsmålene.

Under gruppediskusjonene ble SLIDO benyttet som et interaktivt digitalt verktøy. Deltakerne kunne skrive innspill fortløpende som umiddelbart ble synlige på storskjermen. Dette gjorde det mulig å bli inspirert og reagere på/diskutere innspill på tvers av gruppene. Hvert av spørsmålene ble diskutert for seg; først i gruppene i cirka fem minutter og så i plenum (cirka ti minutter), før neste spørsmål ble presentert. Avslutningsvis i workshopen ba vi deltakerne reflektere rundt hvilke egenskaper og/eller ferdigheter kommuneergoterapeuter trenger i fremtiden (spørsmål fire). Basert på svarene genererte vi en ordsky som illustrerer hva de tenker er viktige egenskaper. Se figur 1.

I etterkant har prosjektgruppa gjennomført en tematisk analyse, som vi systematiserte deltakernes svar under. Denne kategoriseringen dannet grunnlaget for den videre diskusjonen i prosjektgruppa, der vi så på innspillene både under hvert spørsmål og på tvers av spørsmål for å danne oss et helhetlig bilde av kunnskapsbehov for fremtidens ergoterapi. Her

Ordskyen (Figur 1) illustrerer at deltakerne på workshopen fremhevet at ergoterapeuter i fremtiden bør jobbe aktivitetsbasert, være kreativ og ha gode samarbeidsevner. Å være løsningsorientert, nytenkende, støttende, fleksibel og samfunnsengasjert var videre egenskaper som deltakerne fremhevet var viktig for fremtidens kommuneergoterapeuter.

Hva skal fremtidens ergoterapeuter være gode på?		
Nye arbeidsoppgaver og perspektiver	Kunnskapsleverandør	Fagformidling
Helsefremming Velferdsteknologi «Solide på aktivitet og deltakelse» «Oppdatere seg og ta i bruk ny kunnskap»	Veilede andre yrkesgrupper – særlig i forbindelse med hjelpemiddelformidling «Posisjonere seg som spesialist»	Fremsnakke faget Jobbe for bedre rammer for kommunal ergoterapi inkludert – flere stillinger – økte ressurser

Tabell 1. Hva skal fremtidens ergoterapeuter være gode på?

vil vi kort sammenfatte innspill og dele våre refleksjoner, inklusive hvordan vi kan ivareta disse perspektivene i det videre arbeidet.

Oppsummering og diskusjon fra workshopen

I tabell 1 presenteres deltakernes innspill på fagkongressen, kategorisert i henhold til den tematiske analysen som prosjektgruppa brukte i den videre diskusjonen. Når deltakere ble bedt om å beskrive hva fremtidens ergoterapeuter skal være gode på, peker

svarene mot kompetanse innrettet på bestemte tjenesteområder og målgrupper (Nye arbeidsoppgaver og perspektiver), samt å posisjonere seg som kunnskapsleverandør overfor samarbeidspartnere og beslutningstakere og formidle faget som et ledd i utvikling av ergoterapeuter som fagpolitiske aktører.

Nærmeste samarbeidspartner i fremtiden kan kategoriseres tematisk under hovedtemaene Helse- og omsorgssektoren, Tekniske fag, Eksterne institusjoner,

Hvem vil i fremtiden være kommuneergoterapeutens nærmeste samarbeidspartnere?				
Helse- og omsorgssektoren	Tekniske fag	Eksterne institusjoner	Premissleverandører	Annet
Ergoterapeuter Fysioterapeuter Hjemmetjenesten Leger	Hjelpmiddelteknikere Leverandører av hjelpemidler og velferdsteknologi Ingeniører Datateknikere Arkitekter Brannvesen Planleggere (knyttet til Universell utforming)	NAV Flyktningkontor Skolehelsetjenesten Pedagogisk personal i barnehage/skole Arbeidsgivere Boligkontor Frivillige organisasjoner	Helse- og omsorgssjefen Kommunale planleggere Kommuneledelsen og -administrasjon Politikere	Kunstnere Filosofer Sosiologer Antropologer

Tabell 2. Hvem vil i fremtiden være kommuneergoterapeutens nærmeste samarbeidspartnere?

Premissleverandører og Annet. Se tabell 2.

På spørsmålet om hva vi trenger å utvikle mer kunnskap om/hva bør det forskes på har vi kategoriserte svarene under hovedtemaene *Effekt*, *Samarbeid*, *Nye tema* og *Rammer for yrkesutøvelse*. Se tabell 3.

Ordskyen (Figur 1) illustrerer at deltakerne på workshopen fremhevet at ergoterapeuter i fremtiden bør jobbe *aktivitetsbasert*, *være kreativ* og *ha gode samarbeidsevner*. Å *være løsningsorientert*, *nytenkende*, *støttende*, *fleksibel* og *samfunnsengasjert* var videre egenskaper som deltakerne fremhevet var viktig for fremtidens kommuneergoterapeuter.

Diskusjon

Innspillene på workshopen kan forstås slik at ergoterapeuter er trygge på sine faglige perspektiver. Dette blir for eksempel tydelig under spørsmål 1 («gode på aktivitet») og i ordskyen, der «aktivitetsbasert» fremstår som det meste sentrale begrepet. Dette gjenspeiler kjernen i ergoterapifaget og viser at perspektivet ansees som relevant også i fremtiden. Tanken om å utvikle ergoterapeutiske tilnærminger tilpasset «nye» utfordringer (slik som ME og rusmisbruk) og målgrupper (for eksempel urbefolk-

ning) tyder også på at faget anses som relevant for flere målgrupper og samfunnsutfordringer. Dette inntrykket forsterkes av innspill som «trygg på egen rolle», «faglig tydelig», «sterk yrkesidentitet» og til og med behovet for å være «forkjempere for faget» i forbindelse med yrkesrollen.

En oppfatning som ble synlig på tvers av spørsmålene, var betydningen av rammebetingelsene for yrkes- og fagutøvelse i kommunal ergoterapi, særlig i små kommuner. Dette ble også trukket frem som et område med behov for ny kunnskap og nye tilnærminger, inkludert nettverksbygging og muliggjøring av FoU-arbeid på tvers av kommuner. Samtidig legges det mye vekt på det å etablere seg som «kunnskapsleverandør» og formidle faget sitt. Dette knyttes også til utfordringer med og behov for å formidle faget og dets relevans til ulike yrkesgrupper, og ikke minst, til premissleverandører og beslutningstakere. Fokus på bedre rammer og ergoterapeuters rolle i å påvirke rammene gjennom å formidle faget er tydelige både i spørsmål 1 og 3, noe som antyder at dette forstås som et felles «oppdrag» for både praksisutøvere og forskere. Behovet for å formidle faget og posisjonere seg som spesialister og kunnskapsleverandører kan forstås i

sammenheng med at ergoterapeuter kan ha vanskeligheter med å tydeliggjøre sin rolle og kompetanse i tverrfaglig sammenheng; noe som kan gå utover autonomi og yrkesidentitet (Arntsen et al., 2019). Ønsket om å dokumentere «effekt» av ergoterapeutiske tilnærminger (som ble synlig i forbindelse med spørsmål 3) kan i denne sammenhengen kanskje også forstås som et ønske om bedre forståelse og anerkjennelse fra både samarbeidspartnere og beslutningstakere.

Helsefremming, forebygging og velferdsteknologi ble trukket frem som sentrale arbeidsoppgaver fremover, noe som også gjenspeiles i deltakernes tanker rundt fremtidens samarbeidspartnere (se tabell 2), som inkluderer et bredt spekter av yrkesgrupper. Helsefremming og forebygging handler ofte om å samarbeide med utradisjonelle samarbeidspartnere og eksterne institusjoner (for eksempel skoler), og prøve å påvirke beslutningstakere (slik som politikere, administrasjon og planleggere) på tvers av nivå. Samtidig krever det at ergoterapeuter blir mer oppmerksomme på de politiske og samfunnsmessige sidene av faget og yrkesutøvelsen. Denne forståelsen vises tydelig i ordskyen, der egenskaper som «samfunnsengasjert», «politisk» og

Hva trenger vi å utvikle mer kunnskap om/hva bør det forskes på?			
Effekt	Samarbeid	Nye temaer	Rammer for yrkesutøvelse
Intervensjoner og tilnærminger	Tverrfaglig samarbeid Interkommunalt samarbeid	Urbefolkning Gruppebaserte intervensjoner Intervensjoner for inkluderende settinger Forebygging Rus Mestringsstrategier for personer med ME, rusavhengighet, psykiske lidelser	Rekruttering Ansvarsområder (på tvers av kommuner) Likheter og ulikheter i rolleforståelsen (på tvers av kommuner) Hvordan kommunisere faget slik at rammene bedres? Hvordan bygge opp ergoterapitjeneste der det ikke finnes fra før? For ergoterapeuter i små kommuner: - arbeidsforhold og organisering - hvordan bygge nettverk på tvers av kommuner? - Klarer ergoterapeuter i små kommuner å omsette faget?

Tabell 3. Hva trenger vi å utvikle mer kunnskap om/hva bør det forskes på?.

«medborgere» trekkes frem som viktige for å realisere fremtidens ergoterapi.

Fokuset på helsefremming/forebygging og velferdsteknologi er langt på vei i tråd med de politiske føringene og de utfordringene vi som samfunn står overfor med tanke på bærekraftige helsetjenester (Helse- og omsorgsdepartement, 2023). Behovet for å utvikle ergoterapeutiske tilnærminger innenfor disse perspektivene kan dermed kanskje tolkes som en nødvendighet for å være rustet til å løse fremtidens utfordringer og avklare ergoterapeuters faglige bidrag i denne sammenhengen. Samtidig blir det tydelig at det å realisere «vår visjon for fremtidens ergoterapi» også krever personlige og generiske egenskaper og ferdigheter, som for eksempel samarbeidsevner, kreativitet, fleksibilitet, systematikk, løsningsorientering, nytenkning og en inkluderende holdning (se figur 1). Dette illustrerer noen av utfordringene faget står overfor i tiden som kommer, der generiske ferdigheter (som samarbeid og fleksibilitet) må utvikles på tvers av profesjoner, samtidig som ergoterapeuter må utvikle og formidle sin spesielle faglige

kompetanse for å sikre at de får passende ansvarsområder og tilhørende rammer.

Avslutning

Refleksjonene i denne artikkelen bygger på en workshop under fagkongressen og en påfølgende diskusjon i prosjektgruppa. Materialet bygger på et lite og selektert utvalg, men gir oss verdifulle innspill om hva som rører seg blant noen ergoterapeuter på et gitt tidspunkt og hva de tenker om fremtidens kommuneergoterapi. Innsiktene er for oss forskere nyttige i den neste runden som vi er i gang med når det gjelder drøfting av resultater fra spørreundersøkelsen og for planlegging og gjennomføring av fokusgruppeintervjuene som skal foregå i løpet av 2023.

Hovedtendensen vi ser, er at ergoterapeuter er trygge på at faget er relevant også fremover, men vi trenger å utvikle måter å formidle faget og dets betydning for å sikre gode rammer og vilkår (inkludert faglig anerkjennelse og autonomi). Videre beskrives en dreining mot helsefremming, forebygging og velferdsteknologi, noe som er i tråd med de politiske føringene og behovet for mer bærekraftige helsetjenester. Dette

tydeliggjør behov for ny kunnskap og faglige tilnærminger.

Mest overraskende var kanskje det store engasjement rundt kunnskap som kan bidra til å bedre rammebetingelser for ergoterapeuter i kommunale stillinger, og særlig i små kommuner. Dette ble både knyttet til behovet for fagutvikling og nettverksbygging, så vel som faglig autonomi, yrkesidentitet og det å rekruttere ergoterapeuter til små kommuner. Med andre ord var det rammene for faget og yrkesutøvelsen, mer enn spørsmål om ressurser, som syntes å engasjere ergoterapeuter i denne sammenhengen. Dette er perspektiver som vi vil følge opp i det videre arbeidet med studien.

Kilder

- Arntzen, C., Sveen, U., Hagby, C., Bonsaksen, T., Dolva, A. & Horghagen, S. (2019). Community-based occupational therapy in Norway: Content, dilemmas and priorities. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 26(5), 371-381. DOI:10.1080/11038128.2018.1548647
- Bonsaksen, T., Sveen, U., Dolva, A. S., Horghagen, S., Thyness, E. M., Hagby, C., & Arntzen, C. (2018). Perceived influence on service goals among community-working occupational therapists in Norway. *Journal of Pri-*

- mary Care & Community Health*, 9:1-7.
- Bonsaksen, T., Dolva, A. S., Hagby, C., Sveen, U., Horghagen, S., Thyness, E. M., & Arntzen, C. (2019). Involvement in research and development projects among community-working occupational therapists in Norway. *Occupational Therapy in Health Care*, 33(1):22-36.
- Bonsaksen, T., Dolva, A. S., Horghagen, S., Sveen, U., Hagby, C., & Arntzen, C. (2020). Characteristics of community-based occupational therapy: Results of a norwegian survey. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 27(1):39-46.
- Donnelly, C., Brenchley, C., Crawford, C., & Letts, L. (2013). The integration of occupational therapy into primary care: a multiple case study design. *BMC family practice*, 14:1-12.
- Ergoterapeutene, u.å. Fagområder i ergoterapi. Hentet 17.03.2023 frå Fagområder i ergoterapi - Ergoterapeutene
- Gramstad, A., Stigen, L., Maass, R., Sveen, U., Horghagen, S., Arntzen, C. & Bonsaksen, T. (2022). Er det regionale skilnader når det gjeld kommuneergoterapeutane i Noreg? *Ergoterapeuten*, 5: 36ff
- Helse- og omsorgsdepartement, NOU 2023:4. (2023). *Tid for handling – Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste*. Regjeringen, Oslo.
- Horghagen, S., Bonsaksen, T., Sveen, U., Dolva, A. S., & Arntzen, C. (2020). Generalist, specialist and generic positions experienced by occupational therapists in Norwegian municipalities. *Irish Journal of Occupational therapy*, 48(2), 133-146.
- Jentoft, R., Bonsaksen, T., Horghagen, S., Fløtten, H., Wefring, D., Kjølstad, E. & Hurlen, A. (2020). RETHOS- Utdanning av fremtidens ergoterapeuter. *Ergoterapeuten*, 4:20ff
- Maass, R., Bonsaksen, T., Gramstad, A., Sveen, U., Stigen, L., Arntzen, C., & Horghagen, S. (2021). Factors associated with the establishment of new occupational therapist positions in Norwegian municipalities after the Coordination reform. *Health Services Insights*, 14, 1178632921994908.
- Stigen, L., Arntzen, C., Horghagen, S., Sveen, U., Gramstad, A. & Bonsaksen, T. (2021). Kjennetegn, styrker og utfordringer ved norske kommuneergoterapeuters praksis. *Ergoterapeuten*, 2:28
- Stortingsmelding. 47 (2008–2009). 2012. *Samhandlingsreformen: Rett behandling-på rett sted-til rett tid*. Regjeringen, Oslo.
- St, M. 29 (2012-2013). *Morgendagens omsorg. Oslo: Helse-og omsorgsdepartementet*. Regjeringen, Oslo

MC 1144 ny forhjulsdrevet elektrisk rullestol med nytt sete. Gå inn på www.medema.no eller bruk QR koden for å se hele vårt nye sortiment på el-rullestoler og scootere.

Medema Norge AS - tlf 67 06 49 00

